

Canoanele Fericitului Dionisie, Arhiepiscopul Alexandriei (264)

Nume	DenumireExpl	Continut	Conexiuni
1 Dionisie	RÂNDUIALA PENTRU POSTUL MARE. (SFÂRȘITUL POSTULUI MARE. SFAT PENTRU AJUNARE ÎN SĂPTĂMÂNA PATIMILOR)	<p>Mi-ai scris, fiul meu preacredincios și preaînțelept, întrebând în care ceas trebuie a se lăsa ajunarea în ziua Paștilor; anume zici că unii frați zic că trebuie să se facă aceasta către cântatul cocoșilor; iar alții că se cade de cu seară: că frații din Roma, precum zici, așteaptă cocoșul; iar despre cei ce sunt aici, zicei ca mai degrabă. Deci cauți a se pune termen precis și ceas deplin măsurat, care lucru este și dificil, și greșit. Căci de toți se va 'mărturisi la fel cum că sărbătoarea și veselia trebuie a se începe după timpul învierii Domnului nostru, smerind până la acel timp sufletele cu ajunări. Dar prin cele ce mi-ai scris ai dovedit foarte corect și înțelegând din dumnezeieștii evangheliști că nu se vede nimic precis la dânșii în privința ceasului când a înviat. Căci evanghelist ii au scris în fe'luri diferite despre cei ce au venit la mormânt în timpuri diferite, și toți au zis că au aflat pe Domnul înviat, „și târziu sâmbăta” (28, 1), precum zice Matei; „și de dimineață, fiind încă întunerec” (20, 1), precum scrie Ioan; „și dis-de-dimineață” (24, 1), precum Luca; „și foarte dimineață răsărind soarele*” (16, 2), precum Marcu. Dar când a înviat cu adevărat, nici unul nu spune lămurit; se mărturisește însă că în seara sâmbetei, care lumina spre cea dintâi zi a săptămânii, până la răsăritul soarelui acelei dintâi zile a săptămânii, cei ce au venit la mormânt nu l-au mai aflat pe el zăcând acolo. Și noi zicem că evangheliștii nici nu se deosebesc, nici nu se contrazic întreolaltă; căci, deși se pare a fi o deosebire mică în privința chestiunii ridicate, dacă toți se potrivesc că noaptea aceea a răsărit lumina lumii, Domnul nostru, ei se deosebesc numai în privința ceasului, ca noi să ne sârguim a le potrivi pe cele zise cu pricepere și cu credință. Deci cele zise de Matei sunt așa: „Târziu sâmbăta, când se lumina de ziua întâi a săptămânii, a venit Maria Magdalena și cealaltă Marie ca să vadă mormântul. Și iată s-a făcut cutremur mare; că îngerul Domnului pogorându-se din cei, venind a rostogolit piatra și a stat deasupra ei. Și înfățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada; și de frica lui s-au cutremurat străjerii și s-au făcut ca morți. Iar îngerul, vorbind femeilor, a zis: Nu vă temeți voi, căci știu că pe Iisus cel răstignit căutați. Nu este aici, căci s-a sculat precum a zis” (28, 1-16), iar cuvântul acesta „târziu”, unii cred că după graiul comun însemnează seara sâmbetei, iar cei ce înțeleg mai înțelepțește zic că nu este aceasta, ci noapte adâncă, deoarece „târziu” însemnează după o întârziere și după un timp lung; iar cum că zice că era noapte, iar nu seară, a adaus: „care lumina spre cea dintâi zi a săptămânii”. Și femeile au venit, dar nu cum zic ceilalți, aducând miresme, ci să vadă mormântul, și au aflat că se făcuse cutremur și pe înger șezând pe piatră, și au auzit de la el: „Nu este aici, s-a sculat”. Asemenea Ioan zice: „în cea dintâi zi a săptămânii, Maria Magdalena a venit de dimineață la mormânt, fiind încă întunerec, și a văzut piatra luată de pe mormânt” (20, 1), după el deci, ea a venit încă întunerec fiind. Iar Luca zice: „Și sâmbăta s-au odihnit după lege. Iar în întâia zi a săptămânii, dis-de-dimineață au venit la mormânt, aducând miresmele cele ce</p>	66 ap.; 89 Trul.

Nume	DenumireExpl	Continut	Conexiuni
		<p>gătiseră; și au aflat piatra răsturnată de pe mormânt" (23, 26; 24, 1-2). Acel „dis-de-dimineată" poate că însemnează zorile ce se ivesc mai înainte de dimineată în ziua întâi din săptămână, căci trecuse deja deci desăvârșit, împreună cu noaptea, sâmbăta întreagă și s-a început altă zi când au venit ele aducând miresmele și mirurile; de unde este evident că înviase cu mult mai înainte. Acestuia urmează și Marcu, zicând: „Au cumpărat miresme ca să meargă să-l ungă; și foarte de dimineată în cea dintâi zi a săptămânii au venit la mormânt, răsărind soarele" (16, 1-2); deci și acesta zice „foarte de dimineată", ceea ce este asemenea cu „dis-de-dimineată", și a adaus „răsărind soarele". Este evident că pornirea și calea lor dis-de-dimineată și foarte de dimineată s-a început; au întârziat însă pe cale, și la mormânt au petrecut până la răsăritul soarelui; și zice că atunci tânărul cel în veșminte albe le-a zis acestora: „S-a sculat, nu este aici". Deci așa fiind acestea, descoperim celor ce cercetează cu deamănuntul în care ceas, sau și în care jumătate de ceas, sau pătrime de ceas, se cuvine a începe bucuria pentru învierea din morți a Domnului nostru; deci pe cei ce se preagrăbesc și deja pe la miezul nopții se lasă de ajunare, ca pe leneși și neînfrânați îi dojenim, ca pe unii care cu puțin mai înainte de țintă întrerup mira, cari zice un înțelept: Nu este lucru mic în viață, chiar dacă puținul lipsește; iar pe cei ce se mai înfrânează și rabdă mai mult, și rabdă până la a patra strajă, la care și celor ce călătoreau pe mare s-a arătat Mântuitorul nostru umblând pe apă, îi primim ca pe niște viteji și iubitori de osteneală. Dar să nu prea osândim nici pe aceia care au încetat între timp, sau fiindcă au fost îndemnați, sau fiindcă nu au putut, deoarece nici cele șase zile de a junare nu le rabdă toți în același și în asemenea fel; ci unii perseverează, petrecându-le nemâncați chiar pe toate; alții două, alții trei, alții patru, alții nici una; iar celor ce s-au trudit foarte într-o prelungirea zilelor de ajunarc, încât au obosit și numai că nu s-au istovit, li se dă învoire pentru gustare mai grabnică; iar dacă unii, care nu numai că nu au perseverat, dar nici nu au ajunat, sau chiar desfătându-se în cele patru zile trecute, apoi ajungând la cele două din urmă, și numai pe acestea le-au petrecut ajunând, vineri și sâmbătă, și cred că fac vreun lucru mare și strălucit dacă stăruiesc până seara, eu socotesc că aceștia nu au răbdat aceeași nevointă ca și aceia care mai multe zile s-au înfrânat. Si le-am scris acestea, precum cuget, sfătuind în privința acestora.</p>	
2 Dionisie	CÂND SE OPRESC FEMEILE DE LA CELE SFINTE? (OPRIREA DE LA CELE SFINTE A FEMEILOR AFLATE ÎN STAREA DE CURĂȚIRE LUNARĂ)	Iar în privința femeilor care au curățirea lunară, dacă se cuvine, aflându-se ele așa, să intre în Casa lui Dumnezeu, socotesc că și a întreba este «le prisos; deoarece cred că nici ele, fiind credincioase și cucernice, n-ar îndrăzni, aflându-se așa, sau să se apropie de masa cea sfântă, sau să se atingă de trupul și de sângele lui Hristos; căci nici aceea ce avea curgerea sângelui de 12 ani nu s-a atins de El spre vindecare, ci numai de poalele lui; dar este lucru neprihănit a se ruga, oricum ar fi cineva, și a-și aduce aminte de Stăpânul, oricum s-ar afla, și a se ruga spre a dobândi ajutor; iarcel ce nu este cu totul curat, și cu sufletul, și cu trupul, se va opri de a se apropia de cele sfinte și de Sfintele Sfinților.	44 Laod.; 6,7 Tim. Alex.

Nume	DenumireExpl	Continut	Conexiuni
3 Dionisie	ÎNFRÂNAREA SOȚILOR	Iar cei ce sunt independenți și căsătoriți trebuie să-și fie loruși Judecători, fiindcă au auzit pe Pavel care scrie că este lucru cuviincios a se depărta la un timp unul de altul prin consimțământ, pentru ca să stăruiască în rugăciune, și apoi să se apropie (I Cor. 7, 5).	13 Trul.; 3, 4, 25 Cartag.; 5, 13 Tim. Alex.
4 Dionisie	SCURGEREA SĂMÂNȚEI. (SFAT PENTRU CAZUL DE SCURGERE A SĂMÂNȚEI)	Iar celor ce li se întâmplă scurgeri noaptea fără voie, aceștia încă să urmeze propriei lor conștiințe; și să se cerceteze pe sine ori de au îndoială pentru aceasta, ori nu; căci întocmai ca și la mâncări, zice Apostolul: „cel ce se îndoiește, de va mânca, este osândit” (Rom. 14, 23); astfel, și în privința aceasta, tot cel ce se apropie de Dumnezeu să fie cu bună cunoștință și să aprecieze după propria sa convingere. Aceste întrebări ni le-ai pus tu nouă dându-ne cinste, iar nu fiindcă nu le cunoști, pentru ca prin aceasta să ne predispuie a fi de aceeași părere, precum și suntem, și de acord cu tine. Iar eu, nu ca învățător, ci cu toată simplitatea, precum se cuvine când vorbim întreolaltă, ți-am expus părerea în chip nepărtinitor, asupra căreia tu, fiul meu cel preaînțelept, să judeci și să-mi scrii în privința acestora, dacă ceva ți se pare mai drept sau mai bun, sau dacă ești de părere să fie așa. Mă rog, iubitul meu fiu, să fii sănătos, slujind în pace Domnului.	1 Atanasie cel Mare; 12 Tim. Alex.